

מאו עברו ארבע שנים. בין הגבעות הפרו איות של עמק ניארי עומד כפר צרפתי טיפוסי, עם בתים מכועריים גגות רעפים, במרכז שדות המשתרעים לאין סוף. בכניסה לכפר עומד שלט, ככל השלטים העומדים בכניסה לכפרים הצרפתיים, המכריזו: עיר השחר.

מספר התושבים, שהקימו להם בלב הגיוגלי האפריקאי את המפעל החקלאי האירופי הראשון, הגיע לארבעים. ראש הקבוצה נקרא מר דופון. אולם כפי התושבים הוא עדיין המפקד איבן אשר תחת פקודותיו לחמו במחלת באיזור השחר בצרפת.

במקום רובים, אתים. הרפתקתם התחילה ב-1944 בשעות ההתרוטמות הנפשית של שחרור צרפת. המפקד איבן דופון אסף, ערב אחד, את אנשי גדודו. הוא הציע להם כי יסעו כולם לישיב את אפריקה עם הוא השלום. אסרו לנו לבובו את הכוח שצברנו מהסולידריות הנפשית וחוויות המחתרת. נח' ליה את רובינו באתים, הטנקים בטרקטורים ונצא לכיבוש שממות.

המפקד איבן דופון היה או בן 24 הוא היה מיגור בצבא הבריטי, מפקד גדוד בצבא הצרפתי ונושא אותות הצטיינות של חמישה צבאות. למעלה ממחצית גדודו התנדב ללוחות לאפריקה. אולם איבן יצא לבדו לקונגו בשנת 1946 בחורו את מקום ההתישבות. הוא בחר בעמק רחב ידים לא הרחק מבראזוויל. אחר ברירה קפדנית מאד, בחר איבן ב-16 איש ליסד את הנקודה. אתם יצאה אשה אחת בלבד: אשתו של דופון. הם מכרו את כל רכושם ולחו את כל הסכומים שיכלו ללוחות. עם 16 מיליון פרנק (16 אלף לירות) קנו ציוד חקלאי משוכלל ויצאו לדרך.

בנמל הנקודה השחורה הוטל עליהם מצור על ידי פקיד המכס שדרשו מהם תשלום של מיליון וחצי פרנק. הם התבצרו במקום ובמשך 17 יום לא נתנו לאיש לגשת אליהם. איבן הצליח להסתנן דרך מחסומים ונקודות משמר לבראזוויל, בירת המחוז, נתקבל על ידי המושל לראיון, הצליח לשכנעו לשחרר את המתושבים מתשלום דמי המכס.

במקום הנאה, יין. במשך חודשים רבים חיו החלוצים חיי שתוף מלא. לא היתה להם אפשרות לבנות אלא בנין אחד — חדר האוכל. הם המשיכו לישון, חמישה או ששה יחד, בעגלותיהם הישנות. הילידים שעברו במקום נדחמו למראה האדונים הלבנים שהתהלכו בבגדים מטולאים ונעלים קרועות. ואכן היו אלה חיים קשים מאד. ההגאה היחידה שהרשו לעצמם היה בקבוק יין לנפש ליום. כדי לאפשר זאת הצטרכו לא פעם להסתפק בארזי תה אחת של אורז ליום. אולם כעבור זמן-מה התפתחה ומשבה והתושבים הביאו גם את נשותיהם וילדיהם מצרפת.

תושבי עיר השחר חשבו שנסיונם זה היה ללא תקדים בעולם כולו, גם לא בברית המועצות. הם החליטו לעבור על בסיס שיטתית כמצב כל אדם נותן את מה שביכולתו ומקבל את הדרושו לו. אם יהיו רוחצים יחולקו רוחצים אלה בין האנשים ללא הבדל של תפקיד או פריזן עבודה.

עברם הצבאי של המתושבים השאיר את אותותיו עד היום. כל בוקר, בשעה שש, נאספים תושבי עיר השחר במגרש המפקדים ובנוכחות הפועלים הכושפים שהוכנסו לעבודה במרוצת הזמן, מורה הדגל הצרפתי בטקס כמעט-צבאי. אולם במקום להקריא פקודת יום של מבצעים מחייך המפקד איבן ופונה לאנשי שיו: "בוקר טוב רבותי", הוא אומר בפשטות, "היום התחיל".

בשובם לביתם מצאו הרס איום. האב מת, האח הבכור והגיס, בעל האחות, נפלו בשדה הקרב, האם זקנה מצרות. אולם החיים שבו למסלולם. האם, שורעה שברי מתכת בשדות, כדי שהנאצים לא יקצרו את התבואה ומכור גיוניהם תיפגענה והאחות, נהגת מכונית הפועל האדום. מפעלו של האב המנוח, שהיה חברו מ-1928 כאשר השקיע בו את סכום הכסף הגדול שהרויח בהגדלה ממשלתית, לציד המשק.

התאומים יצאו למכון ההנדסה גורני במוס' קבה, פגשו בו רבים מחבריהם לנשק. המוסד היה מלא אנשי חזית לשעבר, הם פגשו בו בין היתר את קשרית המטה שלהם, לאריסה ניקיטינה.

משך חמש שנות לימוד הצטיינו התאומים גריגורי וואסילי, הופיעו החודש לפני ועדת פרופסורים על מנת להגן על הדיפלומה שלהם.

לאריסה, גריגורי, ואסילי וקלאודיה סוזוד בין היתר, קשרית המטה

להפתעת הבחונים, הופיעו התאומים עם נשותיהם. גריגורי נשא את קשרית המטה לאריסה, שהקדימה וסיימה את הלימודים שנה לפניו. ואסילי נשא חברה למקצוע, קלאודיה.

אחר שעמדו בהצלחה בבחינות נתבקשו על ידי המכון להישאר בו כרפתי פרופסורים, נאותו ומתמסרים בשעות הפנאי לחכנון קומ' ביניים. גריגורי — מתכנן קומביין לעבודה בהרים. ואסילי — לקצירת שיבולים אלכ' סוניות.

קונגו הצרפתית

"בוקר טוב, היום התחיל!"

ב-18 לאוגוסט 1947 הוצפו המוחים של נמל הנקודה השחורה, באפריקה המרכזית הצרפתית. על חוף האוקיינוס האטלנטי, על ידי שיירה מוזרה. סביב ארבע קרונות הקשר רים לארבע מכוניות משא, רוכזו מאות אר' גוים, טרקטורים ודחפורים, 16 איש ואשה אחת שהתרוצצו בין הסבלים הכושפים. היתה זו שיירת "מאקי השחר".

* מונח רוסי לבחינה בעל'פה, המורכבת רובה הרצאה ארוכה על נושא המוצג לנבחן על ידי חבר הבחינים.

שתהינה כלולות בצבא אירופי מאוחד, לפי קודו של גנרל אייונהואר ומפקד כוחות הי' בשה, הגנרל הצרפתי אלפונס גיואן, שהת' פרסם לא מכבר כמדא ערבי מרוקו.

אולם המכשול הנפשי טרם סולק. אומרים הגנרלים הגרמניים: איננו מסוגלים להלי' היב נוער למקצוע הצבא ולהנכו לשאת בכבוד את נשקו כל עוד לא הוחזר על כנו כבוד הצבא הגרמני במלחמה האחרונה. הגנרלים המפורסמים ביותר, ביניהם היינץ גודריאן, גנרל הטנקים המצטיין ביותר ורמטכיל' הצבא, לא יסכימו להפר את הסולידריות של סגל הקצונה ולהיכנס לשירות כל עוד כלור' אים חבריהם כפושעי מלחמה.

ברית המועצות

צבא, הנדסה, קומביין

האפשר לראות את החבר סולוד? "איזה סולוד?" "סטודנט המכון ההנדסה." "הם שני

כשבא אייונהואר לשיחות שביתת הנשק בלט בהתנהגותו הקיצונית, לא בייך את הקצינים הגרמנים לשלום ולא לחץ את ידם המושות. בספר זכרונותיו אמר שאין הוא יכול להתחיל אל הגנרלים הגרמניים כאל חברי "מקצוע הנשק המוכבוד", אינו יכול לשחרר אותם מן האחריות לתמונות הזור' עה של ברגן-בלזן שזועזעו אותם.

אלא שבינתיים השתנו הזמנים. רוח חדשה נושבת בגרמניה. איש ממציאי המערב אינו מטיל ספק בכך שאי אפשר לנצח את הרוד' סים מבלי להקים מחדש צבא גרמני גדול זה' זק. אין הם מאמינים בכושרו הקרבי ובכור' גות הלחימה של החיל הצרפתי והאיטלקי, אך נשאר בדמם כבוד רב מאד לכושרו של הפיקוד והחיל הגרמני במלחמה האחרונה. אייונהואר השמיע דברים רכים, הכריז בפומבי שכבוד הצבא הגרמני לא נפגם. שני גנרלים גרמ' ניים מן הפיקוד העליון לשעבר, שהיו ידועים אמנם כאנשי נאצים מובהקים, קיבלו מעמד של יועצים רשמיים ליד הקצצור הגרמני. היה נראה שהיד שלא נלחצה לפני שש שנים תי' לחץ עתה.

אלא שעתה משחקים הגנרלים הגרמנים בברונגו. אין הם חולמים כלל להקים צבא גרמני, שיוציא מן האש את הערמונים המע' רביים, אלא אחרי שיקבלו את תנאיהם. התי' נאי הראשון: שיוקמו חילות גרמניים עצמ' איים, בעלי נשק כבד וכות אוירי, ולגרמניה תהינה זכויות שוות בברית המערב. הצרפ' תים התנגדו לכך בתוקף, הסכימו להקים חטיבות גרמניות בלבד. האמריקאים החליטו לערוך פשרה, לפיה תוקמנה דיביויות גר' מניות מלאות, מצטיינות בנשק הכבד ביותר, העליו תמיד.

אחים. שניהם סטודנטים". "הוא סטודנט מן המניין." "שניהם סטודנטים מן המניין." "זה שהיה קפטן." "שניהם היו קפטנים." "טוב, יש לי צורך בשניהם!"

אחר דושיח זה נכנס השואל לחדר דל, מרוהט, בעיקר, שולחנות שרטים. מעל לשול' חנות הרכינו את ראשיהם שני אחים תאומים, בני 29.

"לדמוד!" לאחר שהתאומים סיימו את לימודיהם בבית הספר העממי המשיכו בבית ספר מקצועי, התמחו, בשקידה יתירה, באלק' טרומכניקה. בני 19 נכנסו למפלגה הקומוניס' טית, עם פרוץ המלחמה עבדו בכירות. ואסילי וגריגורי סולוד פכחו לוחמים עזים, עברו את דרך הדמים משדות פודומסק (אוקראינה הצפון מערבית) עד לנהר האודר הגרמני. פרט לשנה אחת, בה שרתו בשתי חטיבות שונות של אותה דיביויה, שרתו כל המלחמה באותה היחידה. כשנסתיימה המלחמה היו שניהם קפטנים, עטורי אותות הצטיינות. הבריהם האבות על אומץ לבם, התמדתם ומצב רוחם העליו תמיד.

ביום הנצחון שלם הגנרל, מפקד הדיביויה: "מה בדעתכם לעשות אחר שחרורכם?" התשובה, שבה משני התאומים כאחת, היתה צרה: "ללמוד!"

זות שגרמו להרשעת הפלדמרשאל קסרלינג. אולם יכול אני לומר שהופתעתי להיווכח כי גנרל כה אמיץ ומוכשר * נמצא חייב בפש' עי מלחמה. נלחמת נגד הפלדמרשאל משך חודשים רבים בצפון אפריקה ובאיטליה, ואף פעם לא היו לי טענות כלפי הנהגת פעולתו הצבאית. הוא היה לי תמיד אויב מוכשר. הוא וחיליו ניהלו נגדנו קרב ישר ונאמן. כאשר העירו לרוון כי דר שטרן פרסם את מכתבו והשתמש בו כתעמולה לשחרור ה' פלדמרשאל הגרמני, ענה: "לא איכפת לי!"

היד לא נלחצה. עם הכינוס של רמקה החלה בגלוי המערכה הגדולה על הגנרלים. אחרי הכניעה לא הבינו הקצינים הגרמניים המקצועיים את יחסם של קציני בנות הברית, אשר לא הבחינו בין פעולות הצבא (שהיו כשרות למדי) לבין פעולות הס. ס. הבלתי צבאי, הגסטאפו וארגוני המפלגה הנאצית שביצעו את פשעי המלחמה בעורף הצבא. הגנרלים טענו שלא ידעו על רוב הפשעים, וגם לא יכלו למנוע אותם, בהיותם מושמי עים ונתונים למרות הממשלה שנבחרה באור' רח דימוקראטי על ידי העם הגרמני. יתר על כן, מכיון שהגנרלים חיו במשך שנים במ' רידה מתמדת, גלויה למחצה, נגד היטלר (בעיקר מטעמים צבאיים והתנגדות לתפיסור' תיו הצבאיות) היה נדמה שמגיעה להם תר' דת בנות הברית. ומעל לכל הרגישו הגנרא' לים הגרמנים שלחמו בשעתם את מלחמתם של עמי אירופה ואמריקה נגד ברית המוע' צות, שמדינות המערב תקעו להם, למעשה, סכין כנב במלחמתם נגד האויב הסובייטי המשותף.

אלא שבינתיים השתנו הזמנים. רוח חדשה נושבת בגרמניה. איש ממציאי המערב אינו מטיל ספק בכך שאי אפשר לנצח את הרוד' סים מבלי להקים מחדש צבא גרמני גדול זה' זק. אין הם מאמינים בכושרו הקרבי ובכור' גות הלחימה של החיל הצרפתי והאיטלקי, אך נשאר בדמם כבוד רב מאד לכושרו של הפיקוד והחיל הגרמני במלחמה האחרונה. אייונהואר השמיע דברים רכים, הכריז בפומבי שכבוד הצבא הגרמני לא נפגם. שני גנרלים גרמ' ניים מן הפיקוד העליון לשעבר, שהיו ידועים אמנם כאנשי נאצים מובהקים, קיבלו מעמד של יועצים רשמיים ליד הקצצור הגרמני. היה נראה שהיד שלא נלחצה לפני שש שנים תי' לחץ עתה.

אלא שעתה משחקים הגנרלים הגרמנים בברונגו. אין הם חולמים כלל להקים צבא גרמני, שיוציא מן האש את הערמונים המע' רביים, אלא אחרי שיקבלו את תנאיהם. התי' נאי הראשון: שיוקמו חילות גרמניים עצמ' איים, בעלי נשק כבד וכות אוירי, ולגרמניה תהינה זכויות שוות בברית המערב. הצרפ' תים התנגדו לכך בתוקף, הסכימו להקים חטיבות גרמניות בלבד. האמריקאים החליטו לערוך פשרה, לפיה תוקמנה דיביויות גר' מניות מלאות, מצטיינות בנשק הכבד ביותר, העליו תמיד.

* רומל עצמו מתקיף את הפלדמרשאל קסרלינג כאיש עורף, חיל שולחן-כתויה שלא הבין את החזית, אך מבהיר גם הוא שקסרלינג לא היה נאצי ועוד לא פעם לעקוף את פקודות הפיהרר.

רוחי יודעת להסתדר

